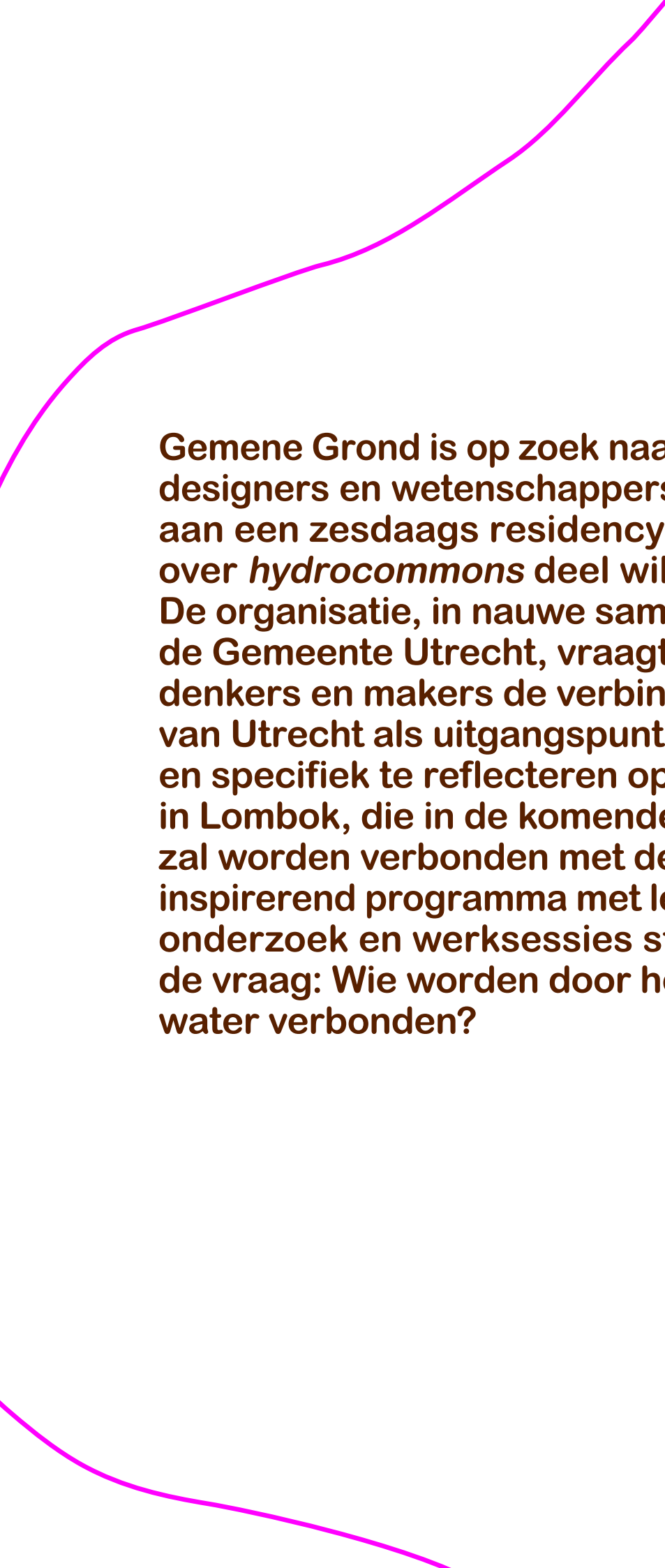

**WATER IS
WHAT WE MAKE IT**

**Hoe het water van
Utrecht ons verbindt**

OPEN OPROEP

Gemene Grond is op zoek naar kunstenaars, designers en wetenschappers die betaald aan een zesdaags residency-programma over *hydrocommons* deel willen nemen. De organisatie, in nauwe samenwerking met de Gemeente Utrecht, vraagt deze groep denkers en makers de verbindende wateren van Utrecht als uitgangspunt te nemen en specifiek te reflecteren op de Leidse Rijn in Lombok, die in de komende jaren weer zal worden verbonden met de Singel. In een inspirerend programma met lezingen, veld onderzoek en werksessies stellen we ons de vraag: Wie worden door het Utrechtse water verbonden?

WATER IS WHAT WE MAKE IT

Toen de natuurlijke stroom van de Rijn bij Utrecht begon te meanderen en uiteindelijk te ondiep werd om te bevaren, werd het Leidse Rijn kanaal uitgegraven. Door de tijd heen ontstond een efficiënte waterweg als een nieuwe arm van de Rijn, met een eigen, uniek ecosysteem. Vandaag de dag loopt de Leidse Rijn gedeeltelijk ondergronds, onttrokken aan het oog en de ervaring. In navolging van het herstel van de Singel, zal ook de Leidse Rijn binnenkort terug naar de oorspronkelijke staat worden gebracht, **dankzij de herontwikkelingen rondom het stationsgebied**. Met de hernieuwde, overduidelijke aanwezigheid van het water wordt eens te meer duidelijk dat, ondanks (of dankzij) menselijk handelen, Utrecht onderdeel uitmaakt van de Rijn/Maas Delta. Van de Alpen naar de Noordzee, stromen de wateren door deze lokale, stedelijke plek, waarvoor momenteel volop wordt ontworpen en gepland. De vraag "Wie worden door het Utrechtse water verbonden?" vraagt ons te doordenken wat en wie deze waterstroom aanraakt en beweegt, en biedt de kans om een meer-dan-menselijk perspectief in te brengen in het nog lopende ontwerpproces. De Leidse Rijn kent vele gedaantes waartoe we ons verhouden: een door de mens op de natuur gewonnen transportroute, een 'waterlichaam,' een rijkdom aan biodiversiteit... In de woorden van filosoof Astreida Neimanis: "we zijn allen onderdeel van een hydrocommons van natte relaties" (2017).

Hoe kan artistiek en filosofisch onderzoek rondom de verbondenheid van de Leidse Rijn zich vertalen naar interventies van betekenis ten tijde van intensieve stedelijke ontwikkeling? Hoe verandert de hernieuwde verbinding van het water de vliegroutes van vleermuizen of de trek van vissen? Wat leeft er in de grenszone tussen water en land, en wat kan het 'verwilderen' van oevers betekenen voor een toekomstige ecologie?

In dit proces van gezamenlijke, artistieke co-creatie en 'presearch' kan een nieuwe dialoog ontstaan, waarin állen die leven in en rondom het watersysteem kunnen worden betrokken. Dit proces is bedoeld ter verrijking van kennis voor Gemene Grond, de Gemeente Utrecht en de deelnemers zelf, als een open uitnodiging om in samenwerking tot inzichten en resultaten te komen. De uitkomsten zullen worden gedeeld in een semi-publieke presentatie en dienen als een advies op de besluitvorming rondom het gebied, maar blijven altijd van de deelnemers zelf en mogen dus ook vrij gebruikt worden voor de totstandkoming van eigen werk. Door samen te leren, onderzoeken en maken, hopen we nieuw licht te kunnen werpen op ons snel veranderende stedelijke ecosysteem.

PRAKTISCHE INFO

Data

19–20 mei 2022, 2–3 juni 2022, 9–10 juni 2022

Plaats

Utrecht (centrum), locatie TBA

Fee

€ 1.500 (zes dagen, volledige aanwezigheid vereist)

We verwelkomen aanmeldingen van iedereen (makers en onderzoekers) op gebied van ecologie, filosofie en verbeelding, die een relevante praktijk, onderzoek of werkervaring kan aantonen, en/of die het belang van hun betrokkenheid bij dit project enthousiast kan motiveren. De voertaal tijdens de programmadagen is Engels.

WAT WIJ VRAGEN

- Beschikbaarheid en betrokken deelname op alle 6 residency dagen
- Een open houding om in een experimenteel format samen kennis te genereren
- Het openlijk delen van het onderzoeksproces en daaruit voortkomende ideeën en artistieke interventies, met instemming dat deze zullen worden gebruikt om een advies te formuleren voor de ontwikkeling van het gebied.

WAT JIJ KRIJGT

- Een vergoeding van € 1.500 (exclusief btw) voor de investering van jouw tijd, expertise en energie
- Een verrijkend programma met lezingen, expertsessies, locatiebezoeken, werksessies
- Ondersteuning en netwerk, een basis van waaruit eventuele samenwerkingen na afloop kunnen worden voortgezet
- Geen claim op de resultaten: deze kunnen voortleven in de ontwikkeling van de Leidse Rijn in de komende jaren en jij bent vrij om zelfstandig verder te gaan met elk onderzoek dat kan voortvloeien uit het programma.

AANMELDEN

Vul het online aanvraagformulier in VÓÓR DE DEADLINE OP 24 APRIL, 00.00CET. Late of onvolledige aanvragen worden niet in behandeling genomen.

De aanmelding omvat:

- een motivatie**
- CV en portfolio (indien van toepassing, verplicht voor kunstenaars)**
- biografie**
- onderzoeksinteresses**

Geselecteerde deelnemers krijgen rond 1 mei bericht.

Wij stellen diversiteit voorop en zetten ons in voor het creëren van een inclusieve omgeving voor iedereen. We waarderen nieuwsgierigheid en bieden ruimte om kritische vragen te stellen. Voor vragen over de aanmeldingsprocedure: productie@gemenegrond.nl

AANMELDEN

GEMENE GROND

Gemene Grond is een kunstprogramma in de openbare ruimte aan de westkant van het centrum van Utrecht. Gedurende tien jaar onderzoekt het programma hoe kunst en artistiek onderzoek kunnen bijdragen aan nieuwe manieren om onze omgeving te delen en samen te leven in de stad. Het programma vertrekt vanuit het idee van *the commons* en zal een openbaar platform ontwikkelen, zich richten op infrastructurele projecten, het organiseren van artistieke residency's en het presenteren van publieksprogramma's in en over onze gedeelde, openbare ruimte.

Van alle stedenbouwkundige ontwikkelingen in west-Utrecht, is de herontwikkeling van de Van Sijpesteijntunnel, het Lombokplein en het aansluiten van de Leidse Rijn op de Singel, een van de eerste projecten die zullen worden uitgevoerd. Gemene Grond haakt hierop aan door nieuwe vormen van opdrachtgeverschap te ontwikkelen en kunst in de openbare ruimte te integreren. Het water dat hier weer zal stromen zal zowel een letterlijke als een figuurlijke verbinding creëren en vormt de ultieme 'common' die we met elkaar gemeenschappelijk hebben. Vanuit het kunstprogramma worden alle belanghebbenden uitgenodigd om gezamenlijk na te denken over de ontwikkeling van dit gebied.

Gemene Grond is een initiatief van curatoren/mediators Suzanne Sanders en Carlijn Diesfeldt als leden van de onafhankelijke adviescommissie voor beeldende kunst en vormgeving (ABKV) van de gemeente Utrecht. In deze pilot-casestudy werken ze samen met kunstenaar en curator Xandra van der Eijk en artistiek producent en kunstenaar Angelina Kumar. Xandra van der Eijk heeft een brede ecologische kunstpraktijk die zich richt op het decentraliseren van het menselijke perspectief, door middel van het herinterpreteren van de materialiteit van een plek. Angelina Kumar gaat lokale onderzoeken en samenwerkingen aan met uiteenlopende partners om middels kunst en cultuur nieuwe, duurzame platforms te bouwen.

Gemene Grond verwijst naar de historische Nederlandse term voor gemeenschappelijke grond: een uitdrukking die nog steeds veel voorkomt in het Engels (*common ground*) en de basis vormt voor *the commons*, maar waarvan de betekenis in het Nederlands grotendeels verloren is gegaan. Het woord *gemeen* heeft nu meer een negatieve connotatie, hoewel het ook nog steeds de voorloper is van het woord gemeente. Het bijzondere aan (kunst in) de openbare ruimte is dat iedereen ermee in aanraking kan komen. Het programma zoekt dus naar manieren om met kunst bij te dragen aan een gemeente die echt gemeen is: een gemeente die voortbouwt op een gedeelde en gemeenschappelijke basis voor iedereen. Gemene Grond werkt aan een gemeenschappelijke basis door verschillende perspectieven en verhalen voor het voetlicht te brengen. Zo wordt het een werkplaats: een programma in uitvoering en een platform dat inwoners, kunstenaars en andere stadsmakers bij elkaar brengt om samen te werken aan hedendaagse kunstopdrachten in onze stedelijke omgeving. www.gemenegrond.nl